

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

ДО
Г-Н ЖОЗЕ-МАНУЕЛ БАРОЗУ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Относно: Становище на Народното събрание на Република България по Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, СОМ (2011) 275

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАРОЗУ,

На заседанието на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ), проведено на 31 август 2011 г., бе разгледан горепосоченият проект на Директива, включен като т. 53 от Годишна работна програма на Народното събрание по въпросите на Европейския съюз (2011 г). Проектът на директива е разпределен и на вниманието на Комисията по правни въпроси.

В рамките на политическия диалог, приложено Ви изпращам одобрения от КЕВКЕФ доклад, който съдържа становище с **положителна оценка за съответствието на проектоакта с принципите на субсидиарност и пропорционалност**, както и някои общи коментари по същността на предложения проектоакт.

Оценяваме, че становището на българския парламент ще бъде взето под внимание, като изразяваме убеждение, че именно законодателни инициативи на европейско ниво могат да предоставят решение на проблемите на жертви на престъпления, позволявайки им по този начин да се възползват от общото европейско пространство без вътрешни граници.

Изразявам своята увереност, че установеното ползотворно сътрудничество ще бъде продължено и задълбочено занапред.

Приложения:

1. Доклад на КЕВКЕФ относно *Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления* – на български език;

2. Становище на КЕВКЕФ (част от Доклада на КЕВКЕФ по т. 1) – работен превод на английски език

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ
И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

Д О К Л А Д

Относно: Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, № 102-00-45/13.07.2011 г.

I. На заседанието, проведено на 31 август 2011 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, СОМ(2011) 275, включено като т. 53 от Годишната работна програма на Народното събрание (ГРП на НС) по въпросите на ЕС (2011 г.).

II. Предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления е представено от Европейската комисия на 18 май 2011 г. То ще замени разпоредбите на Рамково решение на Съвета 2001/220/ПВР от 15 март 2001 г. относно правното положение в наказателното производство на жертвите от престъпления.

Целта на предложението за директива е да се гарантират минимални стандарти, от които да се ползват жертвите на престъпления на територията на ЕС. Предвижда се и осигуряването на подкрепа и защита за членовете на семейството на жертвите. Жертвите следва да получават достатъчно информация в разбираема за тях форма, като подробно е уредено правото на получаване на информация при първия контакт с компетентния орган (чл. 3), правото им да получават информация по случая (чл. 4), правото им на устен и писмен превод, когато не разбират или не говорят езика (чл. 6). Съгласно чл. 7 от предложението, на жертвите и членовете на семействата им следва се осигури достъп до служби, осигуряващи безплатни услуги в подкрепа на жертвите.

По отношение на участието им в наказателното производство, на жертвите следва да бъде гарантирано правото да получат потвърждение за жалбата си, право на изслушване, право да поискат преразглеждане на решение да не се повдига обвинение, правна помощ, възстановяване на разходите, право да получат обезщетение и др. (чл. 8 - 16 от предложението). В чл. 18 се регламентира установяването на уязвимите жертви (деца, хора с увреждания, жертви на сексуално насилие, жертви на трафик на хора).

Предложението за директива съдържа и общи разпоредби, изискващи служителите на полицията, прокуратурата и съда да получават общо и

специализирано обучение до ниво, подходящо за контакта им с жертвите, което да им позволи да разбират по-добре нуждите на жертвите и да се отнасят с тях с безпристрастност, уважение и професионализъм (чл. 24 от предложението).

III. Съгласно позицията, внесена от Министерския съвет, Република България подкрепя предложението, тъй като счита предложеният нов инструмент за крайно необходим с цел подобряване ефективността на защитата и подкрепата на жертвите.

Предварителната оценка на въздействие на акта по отношение на действащата нормативна рамка показва, че приемането на проекта на директива не предполага съществено изменение на съществуващата правна уредба, тъй като в българското законодателство са предвидени голяма част от правата на пострадалия от престъпление. Въпреки това, следва да бъде отчетено, че при транспонирането на директивата е възможно да се наложат промени в Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления, както и в Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство.

IV. След състоялото се обсъждане по предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, COM(2011) 275, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) изразява следното становище, което да бъде изпратено до европейските институции:

1. КЕВКЕФ приветства инициативата на Европейската комисия да доразвие и разшири в положителна насока установените минимални стандарти в *Рамково решение на Съвета 2001/220/ПВР относно правното положение на жертвите в наказателното производство*. Предложените разпоредби с проекта на директива ще допринесат за утвърждаване на основните права на пострадалите от престъпления в Европейския съюз, независимо от тяхното гражданство или държава на пребиваване. В тази връзка, КЕВКЕФ счита, че проектът за директива безспорно ще допринесе за осигуряването на по-ефективна защита на жертвите на престъпление, посредством установяване на общи минимални стандарти на защита на територията на Европейския съюз. Посоченото по-горе е в подкрепа на позицията на Министерския съвет, съгласно която Република България изразява **одобрението си за проекта на директива**, тъй като счита предложеният нов инструмент за крайно необходим с цел подобряване ефективността на защитата и подкрепата на жертвите.

2. КЕВКЕФ счита, че по отношение на **понятието „жертва на престъпление“** следва да се обсъди необходимостта от **разширяването на понятието „членове на семейството“** на пострадалия от престъпление.

В тази връзка, КЕВКЕФ изразява съображение, че включването на **регистрираните партньори** в кръга на лицата, които се считат за „членове на семейството“, би затруднило транспонирането и прилагането на директивата в част от държавите-членки. КЕВКЕФ счита за целесъобразно при по-нататъшното

обсъждане на проекта на директива да бъде отчетено обстоятелството, че понятието „регистрирано партньорство“ съществува в едва 14 държави-членки, като не всички държави-членки имат материалноправни норми в тази област, в т.ч. и България¹.

Що се отнася до „небрачните партньори“, може да се посочи, че фактическото съпружеско съжителство съществува като понятие в българското законодателство, но отново е необходимо да се прецени доколко е уместно разширяването на кръга от лица, които да се считат за членове на семейството и да им се предоставят съответни права.

3. Предложението за директива съответства на принципа на субсидиарност, установен в чл. 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, тъй като целите на предложението могат да бъдат постигнати по-добре на равнище Европейски съюз.

Въпреки че транснационалните аспекти на предложението не са достатъчно ясно очертани, установените в проекта на директива минимални гаранции за пострадалите ще доведат до увеличаване на доверие в съдебните системи на държавите-членки. По този начин ще се насърчи свободното движение на европейските граждани, които ще могат да се ползват от едни и същи права, в случай че пострадат от престъпление в друга държава-членка. Освен това, транспонирането на разпоредбите на Рамково решение на Съвета 2001/220/ПВР показва, че те не са достатъчно ефективни за постигане на желаните резултати за защита на пострадалите от престъпления и все още са налице големи различия в държавите-членки.

4. Предложението за директива съответства като цяло на принципа на пропорционалност, залегнал в чл. 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, тъй като не надхвърля необходимото за постигане на целите на Договорите. Голяма част от разпоредбите представляват минимални гаранции за жертвите и не би трябвало да създадат прекомерна административна или финансова тежест.

Докладът и становището към него бяха подкрепени с 14 гласа „за“.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ:**

/и./МОНИКА ПАНАЙотова

¹ В този смисъл е и изразената позиция на КЕВКЕФ по предложението за Регламент на Съвета относно компетентността, приложимото право, призиването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства (COM(2011) 127 във връзка с прилагането на понятието „регистрирано партньорство“.